

Kurs administrowania systemem Linux 2024

Lista zadań na pracownię nr 2

Na zajęcia 4 i 6 marca 2024

Zadanie 1 (2+1 pkt). Zajrzyj do serwisu `kernel.org`. Skopiuj z niego archiwa `tar.xz` wydań jądra Linuksa aktualnych 1 stycznia w kolejnych nieparzystych latach (tj. 0.99.15j w 1993 roku, 1.1.95 w 1995 roku itd., razem 16 wydań). Zapoznaj się z narzędziami `cloc` i `sloccount` i przygotuj ich krótkie omówienie. Opracuj statystyki liczby wierszy kodu, liczby plików i kosztu odtworzeniowego (liczba osobolat i koszt w dolarach) dla tych 16 momentów życia Linuksa (2 pkt). W miarę możliwości spróbuj zautomatyzować swoją pracę. Program `gunplot` lub Pythonowa biblioteka `matplotlib` pozwolą ładnie zobrazować wyniki (dodatkowy punkt za wizualizację).

Zadanie 2 (1 pkt). Dodaj do pliku `~/.bashrc` definicje (w postaci aliasów bądź funkcji) kilku prostych, ale często przydatnych poleceń:

- `ll` — wypisuje zawartość (podanego lub bieżącego) katalogu korzystając z polecenia `ls` z opcjami `-lAFbhv` oraz `--color=always` (wyjaśnij, co znaczą te opcje) i w celu stronicowania listingu korzysta z `pager less` z opcjami `-XER` (wyjaśnij, co one znaczą).
- `gentmp` — wypisuje na standardowe wyjście napis `tmp-YYYYMMDDhhmmss` zawierający w miejscu odpowiednich liter bieżący czas.
- `genpwd` — wypisuje na standardowe wyjście napis złożony z 32 losowo wybranych znaków ze zbioru `[3-9A-HJ-NP-Z]` (pomijamy znaki, które można pomylić z innymi, np. `00` itp.), zakończony znakiem nowego wiersza. Jako źródła losowości użyj `/dev/urandom`. Wszystkie ciągi powinny być jednakowo prawdopodobne.

Zadanie 3 (1 pkt). Zapoznaj się z dokumentacją programu `grep(1)` i przygotuj krótkie omówienie wyrażeń regularnych oraz podstawowych opcji programu.

Zadanie 4 (1 pkt). Zapoznaj się z dokumentacją programu `find(1)` i przygotuj krótkie omówienie jego podstawowych opcji.

Zadanie 5 (1 pkt). Zapoznaj się z dokumentacją perlowego skryptu `rename` i przygotuj krótkie omówienie jego użycia. Uwaga: istnieją inne programy (nie napisane w Perlu) o tej samej nazwie.

Zadanie 6 (1 pkt). Podczas instalacji większości pakietów w Debianie/Ubuntu¹ jest tworzony podkatalog katalogu `/usr/share/doc/` o takiej samej nazwie, jak nazwa pakietu, zawierający podstawową dokumentację pakietu. W większości przypadków zawiera on plik `changelog.Debian.gz`, zawierający chronologiczną listę zmian dokonanych w tym pakiecie. Napisz odpowiednie polecenia, które wypiszą następujące informacje:

- Listę zainstalowanych pakietów, które nie posiadają własnego podkatalogu w `/usr/share/doc/`.
- Listę podkatalogów katalogu `/usr/share/doc/`, których nazwy nie są nazwami żadnego zainstalowanego pakietu. Przy każdym z takich podkatalogów wypisz nazwę pakietu, który jest jego właścicielem.
- Listę pakietów posiadających własny podkatalog w katalogu `/usr/share/doc/`, który jednak nie zawiera pliku `changelog.Debian.gz`.

---

¹Jeśli używasz np. Archa, to dostosuj treść zadania do specyfiki Twojego systemu.

- Listę pakietów posiadających własny plik `changelog.Debian.gz`, który zawiera tylko jeden wpis (zwykle *Initial release*).
- Liczbę wystąpień słowa `bash` (zapisanego małymi lub wielkimi literami) w pliku

`/usr/share/doc/bash/INTRO.gz`

Zadanie 7 (1 pkt). *Biblioteka współdzielona* to plik, którego nazwa pasuje do wzorca

`.*\s\(\.[0-9]\+\)\?$.*`

Napisz odpowiednie polecenia, które wypiszą następujące informacje:

- Listę wszystkich bibliotek współdzielonych zainstalowanych w Twoim systemie.
- Listę dowiązań symbolicznych do bibliotek współdzielonych zainstalowanych w Twoim systemie.
- Liczbę, sumaryczny rozmiar w bajtach i średni rozmiar wszystkich bibliotek współdzielonych zainstalowanych w Twoim systemie.
- Listę (uporządkowaną i bez powtórzeń) wszystkich katalogów, w których występują biblioteki współdzielone.
- Listę (uporządkowaną i bez powtórzeń) wszystkich katalogów, w których występują dowiązania symboliczne do bibliotek współdzielonych zainstalowanych w Twoim systemie.

Zadanie 8 (1 pkt). Dane podsystemu obsługującego komunikaty w językach narodowych znajdują się w katalogu `/usr/share/locale/`. Zawiera on podkatalogi o nazwach będących nazwami języków w kodowaniu ISO 639-1. Zawierają one m. in. podkatalog `LC_MESSAGES` zawierający pliki `MO` zawierające tłumaczenia komunikatów programów (dane dla biblioteki GNU Gettext wykorzystywanej przez te programy). Napisz odpowiednie polecenia, które wypiszą następujące informacje:

- Listę wszystkich nazw języków, dla których istnieje plik `MO` co najmniej jednego programu.
- Listę wszystkich nazw języków, dla których istnieją komunikaty programu `dpkg`.
- Listę wszystkich programów posiadających komunikaty w języku `pl`.

Strony podręcznika systemowego `man(1)` w różnych językach znajdują się w katalogu `/usr/share/man`. Tradycyjnie znajdowały się tam tylko podkatalogi `man1–man8` odpowiadające ośmiu rozdziałom podręcznika. Obecnie znajdują się tam również katalogi o nazwach będących nazwami języków w kodowaniu ISO 639-1 zawierające podkatalogi `man1–man8`. Podkatalogi te zawierają różnojęzyczne strony podręcznika zawarte w plikach o nazwach pasujących do `globa *.[1-8]`. Napisz odpowiednie polecenia, które wypiszą następujące informacje:

- Dla każdego z ośmiu rozdziałów podręcznika listę wszystkich nazw języków, dla których istnieje co najmniej jedna strona dokumentacji w danym języku i w danym rozdziale. Pamiętaj że zamiast katalogu `en/man1` mamy katalog `man1/` itd.
- Dla każdego z ośmiu rozdziałów podręcznika listę wszystkich stron podręcznika w języku `pl`.

Zadanie 9 (1 pkt). Aby szybko wyszukiwać wiele plików w drzewie katalogów możemy zamiast programu `find` użyć następującego sposobu: za pomocą polecenia `ls` z odpowiednimi opcjami zapisujemy ścieżki do wszystkich plików z pewnego drzewa katalogów w pliku tekstowym (zwykle o nazwie `ls-R`). Aby wyszukać plik przeszukujemy plik `ls-R` za pomocą programu `grep`. Zaprogramuj w Bashu proste narzędzie, które pozwoli wygenerować taki plik `ls-R`, a następnie w nim wyszukiwać. Zapoznaj się następnie z poleceniami `mlocate(1)` i `updatedb(8)` (czemu są lepsze niż stare dobre `locate`?) oraz z `TEX`-ową biblioteką `KPathSea` (w tym z poleceniem `kpsewhich(1)`) i przygotuj ich omówienie.

Zadanie 10 (1 pkt). Zapoznaj się ze stroną podręcznika programu `sed(1)` i przygotuj jego krótkie omówienie.

Zadanie 11 (1 pkt). Oto jeden z popularnych przykładów rozważanych w Teorii Przepisywania: n kameleonów siedzi w rzędzie. Każdy z nich jest w danej chwili czerwony R, zielony G bądź niebieski B. Kameleony chciałyby być niewidoczne, dlatego dwa sąsiadujące kameleony różnych kolorów zmieniają kolor na trzeci. Zmiany może zawsze dokonać pierwsza od lewej para różnokolorowych kameleonów, zatem np. ciąg RRRRGBGB zamieni się na RRRBBGB, a ten na RRGGBGB itd. Napisz skrypt dla `sed`-a, który zobrazuje krok po kroku zmiany ciągu kameleonów. Uwaga: nie zawsze kameleony osiągną monochromatyczność. Czasem ciąg zmian, a zatem i nasz skrypt, może się zapętlić!